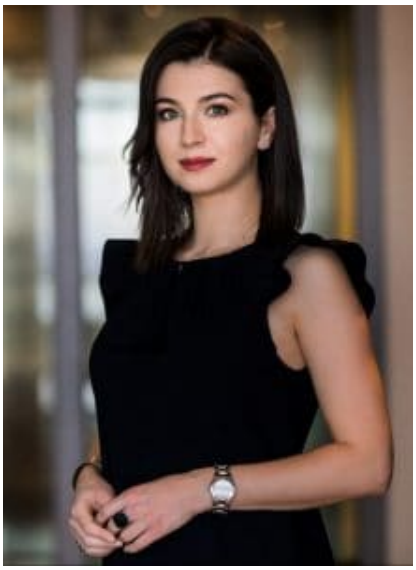
Măsuri de prevenire și combatere a COVID-19 – efectuarea plăților în mediul online și accesarea unor noi surse de finanțare | Radu și Asociații SPRL

Autori: Elena Lăzărescu (Senior Associate), Loredana Duică (Senior Associate), Cosmin Chirilă (Associate), **Radu și Asociații SPRL**

În această perioadă de incertitudine, cu toții ne dorim siguranță. În calitate de investitori, în calitate de bănci sau de consumatori. Ce alternative avem la îndemână pentru a limita interacțiunea fizică într-un context periclitat de situația actuală, dar care să permită efectuarea plăților, precum și accesarea surselor de finanțare?

Elena Lăzărescu

Loredana Duică

Cosmin Chirilă

Plăți *contactless* și plăți inițiate în *mediul online*

Plecând de la recomandarea Consiliului Patronatelor Bancare din România din 12 martie 2020, persoanele care trebuie să efectueze plăți se vor orienta „*cu precădere* [către] *mijloacele de plată la distanță (aplicații online și mobile banking), carduri sau alte metode de tip "contactless" pentru plata bunurilor și serviciilor în magazine, precum și plăți securizate pentru cumpărăturile online*".

Având în vedere acest context, cum putem menține fluxul plăților recomandate către furnizorii de bunuri sau servicii?

Contactarea furnizorilor serviciilor de plată. Persoanele care nu beneficiază încă de soluții de plată la distanță – de exemplu, internet și mobile banking sau carduri (chiar și virtuale), vor putea contacta băncile sau instituțiile de plată, pentru a identifica etapele și condițiile necesare dobândirii acestor instrumente. Încheierea contractului care reglementează emiterea și utilizarea acestora poate avea loc la distanță și, conform reglementărilor aplicabile și practicii recente a instanțelor, nu sunt necesare formalități excesive. Spre exemplu, nu este obligatorie aplicarea unei semnături olografe (de mână) sau a unei semnături electronice bazate pe dispozitive speciale. Bineînțeles, contractul respectiv trebuie să prevadă momentul exact în care se consideră încheiat, precum și pașii care conduc la încheierea sa valabilă.

Respectarea cerințelor de autentificare a plătitorului. Pentru a asigura securitatea plăților, este important ca persoanele care efectuează operațiuni în *mediul online* să respecte condițiile specifice de autorizare a acestora – fie cu ajutorul unui *token*, prin introducerea unor coduri, prin

intermediul unor aplicații specifice ș.a.m.d. Trebuie menționat că aceste condiții sunt specifice fiecărei bănci (instituții de plată), fiind evidențiate în contractele încheiate în acest sens. Astfel, este recomandat ca fiecare client care utilizează online banking sau, după caz, achită cumpărăturile pe o platformă de *e-commerce* să se asigure că efectuează plățile vizate în conformitate cu dispozițiile contractuale relevante. A se vedea, de exemplu, clauzele care reglementează autentificarea (strictă) a clienților, precum și exprimarea valabilă a consimțământului din contractele cu privire la cardurile de debit sau credit, respectiv contractele privind serviciile de internet și mobile banking.

Verificarea oricăror actualizări cu privire la zilele și intervalele orare în care băncile, respectiv instituțiile de plată, execută tranzacții, precum și servicii de schimb valutar. Date fiind măsurile luate la nivelul mai multor state, există riscul ca anumite servicii de plată să nu fie disponibile în anumite momente. Astfel, clienții care au obligația de a efectua plăți la un anumit termen trebuie să verifice din timp informațiile disponibile pe website-urile băncilor (instituțiilor de plată) cu privire la intervalele de timp în care sunt procesate operațiunile de plată.

Impactul *COVID-19* asupra surselor de finanțare

Printre consecințele determinate de situația actuală se numără și necesitatea, în cazul anumitor persoane fizice sau juridice, de a accesa noi surse de finanțare.

La nivel european, instituțiile își concentrează atenția și asupra impactului economic provocat de *coronavirus*. Astfel, Banca Centrală Europeană încurajează băncile să acorde finanțări societăților afectate de efectele *COVID-19*, iar Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare prezintă deja un cadru pentru susținerea financiară a anumitor clienți

care întâmpină dificultăți.

Cum se gestionează, la nivel local, relația cu clienții care vizează accesarea surselor de creditare?

În cazul segmentului *retail*, similar contractelor privind serviciile de plată, și încheierea contractelor de credit de consum poate avea loc la distanță. Aceasta trebuie să aibă la bază o informare corespunzătoare a clienților, pentru a le permite identificarea tuturor drepturilor și obligațiilor aferente – costuri, comisioane, dobânzi, metoda de rambursare, scadențe etc.

În ceea ce privește segmentul *corporate*, încheierea contractelor la distanță nu face obiectul unei reglementări specifice, cum este cea care stabilește protecția consumatorilor în acest context. Dar, raportat la dreptul comun, anumite aspecte trebuie avute în vedere:

- respectarea exigențelor bunei-credințe în cadrul negocierilor, inclusiv asigurarea unei informări corespunzătoare – în special cu privire la situația financiară a debitorului în contextul actual;
- faptul că efectele *COVID-19* sunt deja prezente, ceea ce înlătură (cel puțin într-o măsură) incidența impreviziunii sau a altor circumstanțe similare care pot justifica adaptarea ulterioară a contractului; precum și
- utilizarea mijloacelor electronice de semnare, în cazul optării pentru încheierea contractului de credit la distanță, cu respectarea reglementărilor naționale și europene în materia tranzacțiilor electronice.

Bineînțeles, societățile comerciale pot lua în considerare și mijloacele de finanțare intra-grup, în măsura lichidităților și în conformitate cu dispozițiile aplicabile. Un astfel de exemplu este reprezentat de structurile de tip *cash pooling*

care urmăresc distribuirea recurentă a lichidităților între entități membre ale aceluiași grup, în funcție de nevoie.

Comisia Europeană demarează procesul de revizuire a Directivei privind raportarea nefinanciară | Laura Ciobanu | EY România

Autor: **Laura Ciobanu**, Manager, Schimbări Climatice și Sustenabilitate, EY România

Comisia Europeană s-a angajat să revizuiască în 2020 Directiva privind raportarea nefinanciară, ca parte a consolidării strategiei pentru investiții sustenabile. Prin urmare, pe 20 februarie 2020 a lansat o consultare publică[1] privind revizuirea acestei directive, iar părțile interesate își pot transmite opiniile cu privire la conținutul actual și potențialele modificări prin intermediul unui chestionar online, până pe 14 mai 2020 cel târziu.

În contextul luptei împotriva schimbărilor climatice și a degradării mediului, Comisia Europeană (CE) solicită companiilor să îndeplinească Obiectivele de Dezvoltare Durabilă și principiile Acordului de la Paris privind schimbările climatice. Astfel, Directiva privind raportarea nefinanciară, Pachetul privind economia circulară, Planul de acțiune privind finanțările sustenabile și Pactul Ecologic European reprezintă instrumente ambițioase ce au rolul de a încuraja și facilita aceste demersuri.

Ce este Directiva privind raportarea nefinanciară și cât de importantă este, de fapt, prezentarea acestui tip de informații?

Obiectivul acestei directive este să pună bazele unui nou model de raportare corporativă, care să completeze transparența financiară cu alte informații necesare pentru înțelegerea dezvoltării, performanței și poziției companiei, precum și impactului activității acesteia în societate, companiile fiind încurajate să integreze sustenabilitatea drept element cheie al strategiei de business.

Nevoia de informații nefinanciare, în special în rândul comunității de investitori, crește substanțial. Prin intermediul acestei raportări, investitorii pot lua în calcul riscurile sau oportunitățile investițiilor viitoare, legate de aspectele de sustenabilitate, de impactul social, impactul asupra mediului înconjurător, astfel încât să aibă posibilitatea de a investi în cunoștință de cauză. În același timp, consumatorii sau alte grupuri interesate pot recunoaște cu ușurință companiile care își asumă angajamente privind grija față de mediul înconjurător, respectarea drepturilor omului, combaterea corupției și nu numai.

În România, obligativitatea de raportare a informațiilor nefinanciare a vizat inițial doar entitățile de interes public cu minim 500 de angajați. Ulterior, legislația a fost actualizată astfel încât să fie extins domeniul de aplicare și către firmele private.

Prin urmare, începând de anul acesta, **toate companiile, publice sau private, cu cel puțin 500 de angajați**, vor trebui să raporteze informații nefinanciare pentru **exercițiul financiar 2019**, privind cel puțin aspectele de mediu, sociale și de personal, respectarea drepturilor omului și combaterea corupției și a dării de mită.

Aceste informații pot fi prezentate:

1. Sub forma unei **declarații nefinanciare**, anexată raportului administratorilor, în termen de 150 de zile de la încheierea exercițiului financiar;
2. Sub forma unui **raport separat** (“*Raport de sustenabilitate*”), care să fie pus la dispoziția publicului în maxim 6 luni de la data bilanțului, pe site-ul entității. Totodată, raportul trebuie să fie menționat în raportul administratorilor.

În prezent, directiva nu este strictă în ceea ce privește modelul de raportare, oferind doar anumite recomandări care nu au caracter obligatoriu. Companiile pot alege să utilizeze diverse cadre de raportare (naționale, ale UE sau internaționale), cu condiția să precizeze cadrul utilizat.

Care sunt motivele pentru care Comisia Europeană dorește revizuirea acestei Directive?

Conform ultimelor evaluări și studii realizate, Comisia a concluzionat că informațiile raportate nu detaliază corect sau suficient impactul aspectelor nefinanciare asupra companiilor și nici impactul pe care companiile îl au asupra societății și a mediului înconjurător. De asemenea, cerințele de raportare ale directivei nu sunt suficient de detaliate, sunt dificil de aplicat și nu se aplică unor societăți de la care utilizatorii au nevoie de informații.

Prin această inițiativă, CE urmărește să răspundă la probleme precum:

- Lipsa comparabilității și a fiabilității informațiilor nefinanciare raportate;
- Imposibilitatea de a răspunde nevoilor părților interesate, spre exemplu, evitarea situațiilor în care societățile raportează informații irelevante pentru

utilizatori, iar pe cele necesare nu le iau în calcul;
- Complexitatea cerințelor privind raportarea informațiilor nefinanciare, dar și costurile ridicate suportate de către societăți, etc.

Pentru a corecta aceste aspecte, CE are în vedere adoptarea uneia dintre cele trei direcții de acțiune:

1. Continuarea abordării actuale a recomandărilor fără caracter obligatoriu. Comisia ar putea însă revizui și emite recomandări suplimentare, pe anumite teme;
2. Utilizarea standardelor. Spre exemplu, Comisia ar putea recomanda un standard deja existent sau un viitor standard privind raportarea nefinanciară;

1. Revizuirea și consolidarea dispozițiilor actuale ale directivei, ce ar putea viza modificări precum: clarificarea și armonizarea dispozițiilor, modificarea domeniului de aplicare, impunerea utilizării unui standard de raportare nefinanciară, etc.

Care sunt perspectivele dezvoltării unui standard UE privind raportarea nefinanciară?

Conform observațiilor vicepreședintelui executiv Valdis Dombrovskis la Conferința privind implementarea Pactului ecologic european desfășurată la Bruxelles[1], Comisia Europeană sprijină elaborarea unor standarde de raportare nefinanciară la nivelul UE și va invita, în curând, Grupul consultativ european pentru raportarea financiară (EFRAG) pentru a începe pregătirea standardelor respective cât mai curând posibil.

Comisia intenționează să utilizeze ca punct de plecare „cele mai bune elemente” ale standardelor internaționale de raportare nefinanciare existente (cum ar fi GRI, SASB, TCFD etc.), în vederea încorporării acestora într-un standard al

Uniunii Europene.

[1] https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/SPEECH_20_139

[1] https://ec.europa.eu/eusurvey/runner/non-financial-reporting-directive-2020?language=ro

---

Tax Magazine nr. 1 Ianuarie – Februarie 2020

- **Marilena Ene**
  Este sistemul fiscal românesc „fair”?
  Evoluții fiscale recente
- **Dragoș Nicolae, Mădălina Țicu, Andreea Ignătescu**
  Implicații fiscale aferente investițiilor – achiziție de acțiuni sau achiziție de active?
- **Mirela Păunescu, Adriana Florina Popa**
  Tichetele cadou – un cal troian sau un dar nevinovat? .
- **Luisiana Dobrinescu**
  Contraprestația, în accepțiunea TVA. Abordarea juridică și cea economică …
- **Delia Cataramă, Mihaela Ardeleanu**
  TVA pentru exporturi: scutit cu DVE sau fără DVE?
- **Dan Dascălu, Mihail Boian**
  Unele considerații juridice cu privire la corelația dintre obligațiile de raportare și cele de notificare stabilite de O.G. nr. 5/2020 de transpunere a DAC6, precum și cu privire la unele aspecte ale regimului sancționator aferent acestor obligații

- **Lelia Grigore**
  Titlul de creanță fiscală și titlul executoriu. Particularități în cazul decontului de TVA
- **Alex Slujitoru**
  Prescripția dreptului de a stabili creanțe fiscale
- **Alexandru Stănoiu**
  Procedura medierii în Codul de procedură fiscală – gură de oxigen sau cronica unei morți anunțate
- **Ionița Cochințu**
  Interferența între procedura administrativ-fiscală și procedura penală. Prelungirea în timp a măsurii asigurătorii luate în cursul procedurii administrativ-fiscale și menținerea acesteia în cursul procesului penal până la un moment temporal nedeterminat. Neconstituționalitate
- **Elena Doagă, Ștefănel Cîrstea**
  Un nou tip de pensie în România – ce aduce nou Legea pensiilor ocupaționale …..
- **Jurisprudență fiscală națională**
  Alina Arsene, Viorel Terzea – Sinteză de jurisprudență fiscală națională
- **Jurisprudența fiscală a instanțelor europene**
  Sinteza hotărârilor în materie fiscală pronunțate de Curtea de Justiție a Uniunii Europene în perioada ianuarie-februarie 2020

Fețele nevăzute ale Declarației Unice | Corina

Mîndoiu | EY România

Autor: Corina Mîndoiu, Partener Asociat, Impozit pe venit și contribuții sociale, Asistență Fiscală și Juridică, EY România

După aproximativ trei ani de la momentul apariției sale, declarația unică privind impozitul pe venit și contribuțiile sociale datorate de persoanele fizice rămâne un subiect fierbinte pentru contribuabili. În contextul în care responsabilitatea fiscală se mută, din ce în ce mai rapid, de la organul fiscal către contribuabili, am identificat câteva aspecte mai puțin văzute ale acestei declarații.

Prelungirea termenului de raportare și plată, de tratat cu prudență și rigoare

În primul rând, remarcăm faptul că termenul de raportare și de plată de 15 martie stabilit de autorități a fost și în acest an prelungit. Așadar, deși, conform prevederilor fiscale, termenul de depunere a „Declarației Unice privind impozitul pe venit și contribuțiile sociale datorate de persoane fizice” pentru anul fiscal 2019 era 15 martie 2020, acesta a fost prelungit până la data de 25 mai 2020.

Această mișcare a autorităților a fost primită ca o gură de oxigen de către unii contribuabili, iar pentru alții a devenit chiar un motiv de “relaxare”. Deși prelungirea termenului de raportare fiscală și de plată a obligațiilor fiscale aferente poate oferi impresia unei astfel de relaxări la nivel mental, suntem însă pe mai departe de părere că, din punct de vedere procedural, declarația unică trebuie să rămână, din mai multe considerente, un subiect de interes sporit în rândul contribuabililor. Încercăm să enumerăm câteva dintre aceste aspecte în cele ce urmează.

Procesul în ansamblul său, coroborat cu extinderea termenului

limită declarativ și al celui de plată al obligațiilor fiscale, a suferit câteva modificări, unele putând fi considerate chiar îmbunătățiri substanțiale. De exemplu, s-a realizat o mult mai mare „flexibilizare” a procesului declarativ prin extinderea modalităților de înregistrare a declarației fiscale (atât în format fizic – metoda clasică, pe hârtie, cât și prin mijloace electronice la distanță – ex. prin încărcarea declarației în format ".pdf intelligent" în contul de SPV sau pe portalul e-guvernare, utilizând semnătura electronică autorizată) și prin introducerea mecanismului de autoimpunere la contribuabil.

Toate aceste facilități administrativ-procedurale (deși unele încă mai necesită perfecționări) oferă un mic confort contribuabililor persoane fizice, în primul rând prin prisma existenței unui flux aparent mult mai ușor de gestionat.

La toate acestea se mai poate adăuga și faptul că, prin Ordinul 2.098, publicat în vara anului 2019, autoritățile au majorat și limitele plafoanelor pentru care se pot institui popriri ale conturilor bancare în cazul existenței unor somații de plată pentru obligații fiscale restante (de la 100 lei, la 2.000 lei), astfel că și neplăcerile provocate de blocarea conturilor bancare s-au mai diminuat.

Cu toate acestea, persoanele fizice vizate trebuie să fie și mai prudente de acum înainte și să acționeze preventiv și în conformitate cu prevederile fiscale în vigoare. Prin aceste modificări, responsabilitatea fiscală se mută, în fapt, de la organul fiscal către contribuabili.

> *Este din ce în ce mai clar că vigilența autorităților fiscale se va concentra cel mai probabil, în viitorul apropiat, pe creșterea numărului de acțiuni de control și verificări la adresa persoanelor fizice – contribuabili.*

La această concluzie contribuie și implementarea principiului autoimpunerii, prin care contribuabilul persoană fizică este

nevoit să își calculeze singur toate taxele aferente veniturilor realizate și implicit să își efectueze plata obligațiilor fiscale aferente în baza propriei judecăți. Prin urmare, contribuabilul trebuie să aleagă cu atenție tipurile și sursele de venit, modul de calcul și determinare a impozitului aferent și, totodată, să analizeze și să determine dacă nu cumva datorează și contribuție de asigurări sociale de sănătate, în anumite condiții.

În acest cadru oarecum mai relaxat, când observăm că interacțiunea directă cu inspectorii ANAF devine mult mai redusă decât în trecut (în principiu, fiindcă nu mai este necesară), devine chiar mai important să fim și mai riguroși, deoarece în majoritatea etapelor procedurale (de pregătire, calculare, înregistrare și evaluare a obligațiilor fiscale), responsabilitatea ne aparține, în calitate de contribuabil. În același timp, apetitul pentru auto-educare fiscală ar trebui să crească, implicit să deprindem obiceiul de a ne informa mult mai des și mai activ decât o făceam în anii trecuți, când așteptam deciziile de impunere prin poștă.

Este din ce în ce mai clar că vigilența autorităților fiscale se va concentra cel mai probabil, în viitorul apropiat, pe creșterea numărului de acțiuni de control și verificări la adresa persoanelor fizice – contribuabili.

Stabilire din oficiu, de către ANAF, a impozitului anual datorat

În această privință, autoritățile au efectuat un prim pas de natură legislativă, prin adoptarea destul de recentă, pe 6 noiembrie 2019, prin Ordinul nr. 2.862/2019, a procedurii care reglementează condițiile în care autoritățile pot stabili din oficiu impozitul anual pe veniturile persoanelor fizice. Prin intermediul acesteia, organul fiscal competent va putea să evalueze obligațiile fiscale ale persoanei fizice și să instituie din oficiu, în cazul celor care nu depun declarația

anuală de impunere, impozitul pe venitul net anual impozabil/impozitul anual datorat, pe fiecare sursă și categorie de venit.

Spre exemplu, ca urmare a acestei noi proceduri, ANAF poate colecta și centraliza informațiile despre persoanele fizice vizate pe baza datelor existente în evidența fiscală constituită din informațiile declarate de contribuabili, plătitorii de venituri sau intermediari, după caz, în funcție de natura venitului realizat, *precum și din schimbul de informații cu autorități fiscale din străinătate* (ex. prin intermediul aplicației informatice naționale „Automatic Exchange of Information").

Conform prevederilor Ordinului 2.862, această procedură de analiză se va aplica începând cu raportările efectuate pentru veniturile anului fiscal 2018, iar ca surse de colectare a datelor, ANAF va utiliza o bază de date ce se constituie din (nefiind o listă exhaustivă):

- declarațiile unice privind impozitul pe venit estimat și contribuțiile sociale datorate de persoanele fizice;
- formularul 260 – deciziile de impunere privind plățile anticipate cu titlu de impozit/impozitul anual datorat, emise pentru anii anteriori;
- formularul 220 – declarațiile privind veniturile estimate/norma de venit depuse pentru anul 2017;
- formularul 205 – declarațiile informative privind impozitul reținut la sursă și câștigurile/pierderile din investiții, pe beneficiari de venit, depuse pentru anul 2018;
- informațiile de la terți obținute pe baza declarațiilor fiscale sau în baza schimbului de informații și informațiile obținute în baza "Automatic Exchange of Information";
- formularul 240 – declarațiile anuale de venit pentru asocieri fără personalitate juridică și entități supuse regimului transparenței fiscale, depuse pentru anul de

impunere.

Cu toate că pe parcursul acestui proces, ANAF va comunica cu contribuabilii vizați pe care îi va notifica în scris, este de evitat inițierea unei astfel de proceduri de stabilire din oficiu a impozitului anual datorat. Există riscul să fie imputate obligații fiscale mai mari decât cele pe care le-ar fi datorat în mod normal contribuabilul. Autoritățile vor stabili atât baza de calcul, cât și impozitul datorat prin prisma unor informații colectate din diferite surse auxiliare, deci nu neapărat prin prisma unor informații actuale, certe și finale.

Prin urmare, devine esențială păstrarea într-o arhivă personală a tuturor documentelor justificative utilizate la pregătirea declarației unice, cât și a celor care pot demonstra corectitudinea modului de calcul și de întocmire a acesteia (ex. dovezi ale încasării venitului, dovezi de plată a taxelor din statele cu care România are încheiate convenții de evitare a dublei impuneri, contracte, ex. de închiriere, de prestări servicii etc., certificate de rezidență fiscală, certificate de acoperire în sistemul de asigurări sociale, sau orice alte documente care stau la baza întocmirii declarației fiscale).

Astfel de documente sunt foarte importante pentru categoriile de venituri unde determinarea impozitului pe venit se realizează în sistem real pe baza datelor din contabilitate, sau în baza normelor anuale de venit.

Impozitarea veniturilor din închirierea în scop turistic a locuințelor din patrimoniul personal

Pe măsură ce România a devenit o țintă turistică tot mai căutată, iar dezvoltarea rapidă a tehnologiei a permis apariția unor noi activități generatoare de venituri personale

(ex. apariția unei multitudini de platforme on-line prin care inclusiv persoanele fizice își pot închiria locuințele în scop turistic, chiar și de scurtă durată), o speță aparte poate fi închirierea în scop turistic a unor locuințe din patrimoniul personal. În acest caz, modalitatea de impunere este determinată în primul rând de un criteriu cantitativ, anume, dacă persoana fizică închiriază mai mult sau mai puțin de 5 camere în cursul anului fiscal. În funcție de acest criteriu și de încadrarea venitului aferent în categoria corespunzătoare, contribuabilul trebuie să știe că există obligații de calcul și de raportare specifice și distincte.

Codul fiscal prevede că, în cazul în care, în cursul anului fiscal, contribuabilii realizează venituri din închirierea unui număr mai mare de 5 camere, aceștia sunt obligați să notifice organului fiscal competent evenimentul, respectiv depășirea numărului de 5 camere de închiriat, prin depunerea declarației unice în termen de 30 de zile de la data producerii acestuia.

Un alt aspect care poate părea banal la prima vedere, dar care are implicații fiscale de luat în seamă în cazul în care nu este bine documentat sau corect raportat către autorități, este situația (comună, de altfel) în care o locuința se află în proprietatea mai multor persoane fizice (ex. apartament deținut în coproprietate de ambii soți etc.), dar venitul generat ca urmare a închirierii este raportat doar pe numele uneia dintre persoane.

Este cunoscut faptul că, în funcție de valoarea venitului realizat (cumulat din mai multe surse), se poate datora chiar și contribuție de asigurări sociale de sănătate, dar datele problemei se pot schimba în cazul în care ambii soți ar fi fost beneficiari de venit, iar cuantumul generat de fiecare în parte ar depăși plafonul prevăzut de lege pentru plata cotei de CASS. Așadar, există riscul ca o astfel de inadvertență să conducă la o reclasificare din partea organului fiscal și, implicit, posibilitatea ca pentru ambii proprietari ai

locuinței să rezulte obligații fiscale. Dacă impozitul pe venit ar putea fi alocat în proporție de 50%-50% sau în alte proporții, pe baza cotei-parte deținute de fiecare din proprietatea imobilului respectiv, din perspectiva cotei de CASS, lucrurile ar putea să stea altfel și anume ca ambii proprietari să datoreze contribuția la sănătate. Adițional, potențiale penalități de neraportare sau penalități de întârziere ar putea fi adăugate.

Procedura de “deregistrare fiscală”

O altă situație pe care contribuabilul român ar trebui să o aibă în vedere și pe care să o abordeze în conformitate cu prevederile legislației în vigoare (mai ales în cazul celor plecați în străinătate care și-au stabilit reședința și inclusiv rezidența acolo), este așa-zisa procedură de “deregistrare fiscală”.

Mai exact, aceasta presupune ca persoanele fizice care părăsesc țara pentru o perioadă mai mare de 183 de zile să depună la ANAF un chestionar de stabilire/clarificare a rezidenței fiscale la plecarea din România.

În baza acestei proceduri – obligatorie, conform legii – administrația fiscală poate determina dacă persoana fizică respectivă mai păstrează obligații de raportare fiscală în România sau nu. Exceptând veniturile care își au sursa în România (ex. venituri din chirii, dobânzi la un cont bancar din România, activități independente realizate în România etc.) există multe alte situații în care, dacă ”deregistrarea fiscală” este realizată la timp, raportarea veniturilor mondiale nu ar mai fi obligatorie în România deoarece persoana fizică nu ar mai avea statut de rezident fiscal român în baza de date a ANAF.

În situația contrară, în care respectiva persoană nu își îndeplinește această obligație de ”deregistrare” și realizează venituri private din străinătate (spre exemplu venituri din

investiții: dobânzi, dividende, câștiguri de capital etc.) există riscul ca ANAF, inclusiv prin intermediul sistemului automat de schimb de informații cu autoritățile fiscale din alte state, să instituie din oficiu taxe pe veniturile respective.

Astfel, persoana fizică se poate regăsi în situația neplăcută și nedorită de a fi dublu impozitată, cu toate că România are încheiate convenții de evitare a dublei impuneri cu multe state, atât membre UE, cât și non-UE, iar o astfel de acțiune ar fi putut fi evitată / prevenită din timp.

În concluzie, deși contribuabilii au la dispoziție mult mai multe opțiuni și metode de a-și raporta către autorități veniturile realizate, iar sistemele de raportare devin din ce în ce mai digitalizate, aceștia nu trebuie să piardă din vedere faptul că, în subsidiar, aportul propriu și, implicit, responsabilitatea lor devin din ce în ce mai mari în relația cu autoritățile fiscale.

Stingerea eronată a debitelor stabilite prin decizii de impunere sau cum ne-am întors la o practică nelegală, abandonată de ANAF acum mai bine de 5 ani | Alex

Slujitoru

Autor: Alex Slujitoru, Senior Managing Associate | Radu și Asociații SPRL

La finele anului 2019 și începutul anului 2020 au reapărut cazurile în care ANAF alocă eronat plățile contribuabililor. De obicei, este vorba de sumele achitate cu titlu de contribuții sociale și impozit pe salarii care sunt folosite de ANAF pentru a stinge debite stabilite prin decizii de impunere, debite ce nu sunt încă scadente.

Deocamdată, toate aceste cazuri au fost întâlnite exclusiv la Direcția Generală de Administrare a Marilor Contribuabili, organ fiscal de la care am aflat cu mare surprindere că scadența obligațiilor fiscale ar fi un concept cu importanță strict teoretică, eventual pentru analiza posibilității autorității fiscale de a executa silit contribuabilul. De asemenea, aceeași autoritate a subliniat că dispozițiile normative privind alocarea plăților și ordinea stingerii datoriilor sunt irelevante, deoarece organul fiscal va acorda întotdeauna prevalență și deci va considera ca fiind corecte situația înfățișată de fișa fiscală a contribuabilului și operațiunile efectuate de sistemul computerizat al organului fiscal.

În acest context, ce pot face contribuabilii cărora le-au fost sau le vor fi comunicate decizii de impunere pentru a se proteja este să nu efectueze nicio plată de taxe, impozite sau contribuții până nu suspendă executarea silită a debitelor astfel stabilite (de ex. prin depunerea notificării privind intenția de a depune o scrisoare de garanție bancară). Altfel, riscul este ca această sumă să fie alocată în vederea stingerii debitelor din actul de control, chiar din ziua în care au semnat pentru primirea deciziei de impunere.

În același timp, să conteste operațiunile nelegale ale ANAF,

în speranța că astfel de situații nu vor deveni modul obișnuit de lucru al autorității fiscale.

O practică nelegală, abandonată de ANAF acum mai bine de 5 ani

Prin 2012-2013, un contribuabil ne sesiza o situație cu care nu se mai confruntase până atunci și pe care nu știa cum să o abordeze. Fusese subiectul unei inspecții fiscale ce se încheiase cu stabilirea unor debite suplimentare, decizia de impunere îi fusese comunicată de câteva zile și urma ca debitele să devină scadente peste câteva săptămâni, în cursul lunii următoare (*conform textelor din O.G. nr. 92/2003, privind Codul de procedură fiscală, în vigoare la acel moment, care stabileau termenul de plată și scadența în funcție de data comunicării actului de impunere*). Câteva zile mai târziu, având în vedere termenul de depunere a decontului de TVA, contribuabilul declarase și achitase către bugetul de stat o sumă de TVA care, în mod surprinzător (pentru contribuabil și pentru noi), fusese „alocată” de organul fiscal pentru stingerea parțială a debitelor stabilite prin decizia de impunere.

Prin urmare, contribuabilul se afla în situația în care, pe de o parte, deși achitase suma de TVA pe care o datora pentru luna anterioară, debitul rămăsese nestins, întrucât plata fusese utilizată de ANAF pentru acoperirea parțială a debitului din decizia de impunere. Iar, pe de altă parte, dincolo de voința și intenția contribuabilului, autoritatea fiscală stinsese o parte dintr-un debit nescadent, contestat și care chiar fusese ulterior suspendat de la executare, printr-o hotărâre judecătorească, exact în data când ar fi devenit scadent.

Inutil să spunem că pentru „neplata” sumei de TVA declarate în decont, organul fiscal a demarat executarea silită a contribuabilului prin comunicarea somației și a titlului

executoriu, acțiune ce necesită a fi contestată separat de aspectele care au generat-o.

Continuarea firească? Declanșarea unui litigiu lung și anevoios împotriva autorității fiscale (contestație fiscală, acțiune în instanță) menit să corecteze situația fiscală a contribuabilului ce fusese denaturată de operațiunile incorecte efectuate de ANAF.

Specific, au trebuit anulate o serie de acte și operațiuni (de ex. compensările, decizia de soluționare a contestației), efectuate o serie de operațiuni (de ex. alocările plăților pentru stingerea TVA din decont) și rectificată fișa fiscală a contribuabilului.

Cele două hotărâri judecătorești pronunțate în cauză de Curtea de Apel București (în primă instanță, în 2013) și de Înalta Curte de Casație și Justiție (în recurs, în 2014) au stabilit, pe scurt, că vechimea obligațiilor din decizia de impunere se determină în funcție de comunicarea acesteia și că la momentul la care ANAF operase „stingerea" parțială a acestora ele reprezentau „obligații cu scadențe viitoare" pentru a căror stingere era necesară solicitarea expresă a contribuabilului. Așadar, alocarea plăților efectuate de contribuabil pentru TVA lunar, pe care îl datora în vederea stingerii unor debite din decizia de impunere ce nu devenise scadentă, era nelegală.

Odată cu decizia definitivă a celei mai înalte instanțe, a luat sfârșit și scurta practică necorespunzătoare a organelor fiscale cu privire la acest subiect, deși au mai existat cazuri disparate, care de multe ori au fost rezolvate fără a mai fi nevoie de o dispută.

Între timp, a apărut un nou cod de procedură fiscală – Legea nr. 205/2015 privind codul de procedură fiscală (intrat în vigoare la 1 ianuarie 2016) care, în mare parte, conține aceleași dispoziții precum vechea reglementare și care, cel puțin până în prezent, nu generase dificultăți de interpretare

a modului de alocare a plăților și a ordinii stingerii datoriilor.

Modificări recente aduse Codului fiscal | Tax Alert | Duncea, Ștefănescu și Asociații

În *Monitorul Oficial al României*, Partea I, nr. 72/31.01.2020 a fost publicată **Ordonanța 6/2020 pentru modificarea și completarea Legii 227/2015 privind Codul Fiscal, precum și pentru reglementarea unor măsuri fiscal-bugetare** („OG 6/2020").

1. Modificări aduse Codului Fiscal

Enumerăm, în ceea ce urmează, principalele modificări și completări aduse:

- adăugarea/eliminarea unor categorii de contribuabili obligați la plata impozitului pe profit în România;
- adăugarea, în consecință, a definițiilor specifice ale termenilor și expresiilor definitorii pentru contribuabilii adăugați în categoria celor obligați la plata impozitului pe profit în România;
- transpunerea în legislația națională a Directivei Uniunii Europene 2018/1910 **de modificare a Directivei 2006/112/CE în ceea ce privește armonizarea și simplificarea anumitor norme din sistemul taxei pe valoarea adăugată pentru impozitarea schimburilor comerciale dintre statele membre**, modificările vizând

condițiile de îndeplinit pentru a fi aplicabilă;

- stabilirea la 300.000 LEI a plafonului cifrei de afaceri, realizată la finele unui an calendaristic, sub al cărui prag intervine obligativitatea *(i)* persoanelor impozabile înregistrate în scopuri de TVA și *(ii)* a persoanelor impozabile neînregistrate în scopuri de TVA de a comunica organelor fiscale anumite informații. Totodată, obligativitatea comunicării către organele fiscale potrivit celor anterior menționate (*i.e.* depunerea Formularului 392A – *„Declarație informativă privind livrările de bunuri şi prestările de servicii efectuate în anul …..”* și a Formularului 392B – *„Declaraţie informativă privind livrările de bunuri, prestările de servicii şi achiziţiile efectuate în anul ….”*), se suspendă până la data de 31.12.2022.

2. Modificări aduse cu privire la instituirea unor facilități fiscale

OG 6/2020 aduce modificări OG 6/2019 privind instituirea unor facilități fiscale (publicată în M. Of. 648/05.08.2019), după cum urmează:

- se elimină plafonul minim de 1.000.000 LEI sub a cărui valoare nu există posibilitatea restructurării obligațiilor bugetare,
- se extinde perioada pentru care se poate realiza depunerea notificării cu privire la intenția de restructurare a obligațiilor bugetare până la data de 31.03.2020 și
- se extinde perioada pentru care se poate realiza depunerea solicitării de restructurare a obligațiilor bugetare până la data de 31.07.2020.

3. Prorogarea unor termene

- Termenul pentru depunerea Formularului „Declarație unică

privind impozitul pe venit și contribuțiile sociale datorate de persoanele fizice” aferent anului 2019 se prorogă pâna în data de 25 mai 2020, inclusiv.

- De asemenea, termenul pentru depunerea Formularului 230 – „Cererea privind destinația
  sumei reprezentând pâna la 3,5% din impozitul anual datorat” pentru anul 2019 se prorogă pâna în data de 25.05.2020, inclusiv.

Modificări recente aduse Codului de Procedură Fiscală| Tax Alert | Duncea, Ștefănescu și Asociații

În Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 68 / 31.01.2020 a fost publicată **Ordonanța 5 / 2020 pentru modificarea şi completarea Legii 207 / 2015 privind Codul de procedură fiscală** („OG 5 / 2020”).

Prin OG 5 / 2020 au fost aduse o serie de completări și modificări cu privire la:

- executarea silită efectuată de către organul fiscal prin poprirea conturilor bancare și
- implementarea Directivei UE 2018/822 a Consiliului din 25.05.2018 de modificare a Directivei 2011/16/UE în ceea ce privește schimbul automat obligatoriu („**DAC 6**”)

I. Executarea silită de efectuată de

către organul fiscal prin poprire

Principalul aspect modificat prin OG 5/2020 în domeniul executării silite efectuate de către organul fiscal prin poprire se referă la sumele urmăribile reprezentând *(i)* venituri și disponibilități bănești în lei și în valută, *(ii)* titluri de valoare sau *(iii)* alte bunuri mobile necorporale, deținute și/sau datorate, cu orice titlu, debitorului de către terțe persoane sau pe care aceștia le vor datora și/sau deține în viitor în temeiul unor raporturi juridice existente.

Astfel, OG 5 / 2020 modifică termenul *”de îndată”* și propune executarea popririi de către terțul poprit în **termen de 3 (trei) zile lucrătoare** de la data înființării popririi sau de la data la care creanța devine exigibilă.

Totodată, în cazul popririlor înfiinţate de organul fiscal central, instituţiile de credit transmit organului fiscal central, prin mijloace electronice de transmitere la distanţă, informaţiile privind suma disponibilă de plată. În acest caz, inclusiv plata sumelor reprezentând *(i)* drepturi salariale, inclusiv impozite și contribuții aferente acestora, reținute la sursă, *(ii)* accize, efectuată de către antrepozitarii autorizați, *(iii)* accize, efectuată în numele antrepozitarilor autorizați, de către cumpărătorii de produse energetice și *(iv)* obligații fiscale de care depinde menținerea valabilității înlesnirii nu va mai putea fi realizată decât până la data la care instituţiile de credit transmit informaţiile privind suma disponibilă de plată. Nerespectarea acestei prevederi atrage nulitatea oricărei plăţi efectuate ulterior transmiterii de către organul fiscal central a informațiilor cu privire la suma disponibilă de plată.

II. Implementarea Directivei UE 2018/822

a Consiliului din 25.05.2018 de modificare a Directivei 2011/16/UE în ceea ce privește schimbul automat obligatoriu

Reamintim faptul că DAC (*i.e. Directive on Administrative Cooperation*) reprezintă un acronim pentru o serie de șase directive privind cooperarea administrativă în domeniul fiscal.

Prin DAC 6, Consiliul Uniunii Europeane a impus statelor membre obligativitatea de raportare a schemelor transfrontaliere de optimizare fiscală de către *(i)* consultanții fiscali, contabilii, auditorii, avocații sau orice alte persoane care participă direct sau indirect la realizarea, comercializarea sau gestionarea schemelor de optimizare fiscală, cât și de către *(ii)* contribuabili, în situația în care cei dintâi nu efectuează raportarea. OG 5 / 2020 aduce unele modificări și completări **Legii nr. 207 / 2015 privind Codul de Procedură Fiscală** (”Legea 207 / 2015”). Principalele modificări și completări aduse de OG 5 / 2020 sunt după cum urmează:

Definiții

- Pe lângă definiția deja regăsită în Legea 207 / 2015 a **întreprinderii asociate**, OG 5 / 2020 propune completarea acestui termen, astfel încât în categoria întreprinderilor asociate să se regăsească inclusiv persoana care se află în legătură cu altă persoană, în cel puțin una din modalitățile nou (n.a. detalii la cerere) prevăzute de OG 5 / 2020.
- **Aranjamentul transfrontalier** este definit ca fiind un aranjament care implică *(i)* fie mai mult de un stat membru, *(ii)* fie un stat membru şi o ţară terţă, dacă este îndeplinită cel puţin una din noile condiţii (n.a. detalii la cerere) prevăzute de OG 5 / 2020.

- **Aranjamentul transfrontalier care face obiectul raportării** este definit ca fiind *„orice aranjament transfrontalier care cuprinde cel puţin unul dintre semnele distinctive stabilite prin Ordonanța 5 /2020”*.
- **Semnul distinctiv** reprezintă o caracteristică sau însuşire a unui aranjament transfrontalier care prezintă un indiciu al unui potenţial risc de evitare a obligaţiilor fiscale.
- **Intermediarul** este definit de OG 5 / 2020 ca fiind *„orice persoană care (i) proiectează, comercializează, organizează, pune la dispoziţie în vederea implementării sau gestionează implementarea unui aranjament transfrontalier care face obiectul raportării (ii) având în vedere faptele şi circumstanţele relevante şi pe baza informaţiilor disponibile, a cunoştinţelor de specialitate relevante şi a înţelegerii necesare pentru furnizarea acestor servicii, ştie sau ar fi rezonabil de aşteptat să ştie că s-a angajat să furnizeze, direct sau prin intermediul altor persoane, ajutor, asistenţă sau consiliere cu privire la proiectarea, comercializarea, organizarea, punerea la dispoziţie în vederea implementării sau gestionarea implementării unui aranjament transfrontalier care face obiectul raportării”*.

Pe lângă cele mai sus menționate, pentru a fi considerată intermediar, o persoană trebuie să îndeplinească cel puţin una dintre condiţiile suplimentare (n.a. detalii la cerere) prevăzute de OG 5 / 2020:

- **Contribuabilul relevant** este reprezentat de *„orice persoană căreia i se pune la dispoziţie un aranjament transfrontalier care face obiectul raportării în vederea implementării sau care este pregătită să implementeze un aranjament transfrontalier care face obiectul raportării sau care a implementat prima etapă a unui astfel de aranjament”.*

- **Aranjamentul comercializabil** reprezintă un aranjament transfrontalier care este proiectat, comercializat, pregătit pentru implementare sau pus la dispoziţie în vederea implementării, fără a fi necesară o personalizare substanţială a acestuia.
- **Aranjamentul personalizat** reprezintă un aranjament transfrontalier care nu este un aranjament comercializabil.

Obligații de raportare

Potrivit OG 5 / 2020, intermediarii sunt obligați să raporteze, în termen de 30 de zile, informaţii cu privire la aranjamentele transfrontaliere de care au luat cunoştinţă sau care se află în posesia ori sub controlul lor. În cazul în care nu există niciun intermediar, obligaţia de raportare a informaţiilor cu privire la aranjamentul transfrontalier revine contribuabilului relevant, în afara situației în care aceștia deţin dovezi concludente din care rezultă că informaţiile cu privire la aranjamentul transfrontalier au fost deja raportate de un alt contribuabil relevant.

OG 5 / 2020 prevede, pentru cazul intermediarilor, o serie de alte obligații (n.a. detalii la cerere), ca de exemplu obligativitatea intermediarului de a întocmi, la fiecare 3 luni, un raport prin care furnizează informaţiile noi sau actualizate cu privire la aranjamentele transfrontaliere de care au luat cunoştinţă sau care se află în posesia ori sub controlul lor, devenite disponibile de la depunerea ultimului raport.

NOTA BENE! – Dispoziții tranzitorii

Formularul utilizat de intermediarii sau contribuabilii relevanţi, după caz, în vederea raportării informaţiilor cu privire la aranjamentele transfrontaliere va fi aprobat prin ordin al preşedintelui ANAF, în termen de 60 de zile de la data publicării OG 5 / 2020 în *Monitorul Oficial*, respectiv 31.01.2020.

Obligația de raportare a informaţiilor cu privire la aranjamentele transfrontaliere va intra în vigoare începând cu data de 01.07.2020, urmând ca până la data de 31.08.2020 intermediarii sau contribuabilii relevanţi, după caz, să îndeplinească obligațiile de raportare prevăzute în OG 5 / 2020 pentru perioada 25.06.2018 – 01.07.2020.

Sancțiuni

Neraportarea ori raportarea cu întârziere de către intermediarii sau contribuabilii relevanţi, după caz, a aranjamentelor transfrontaliere constituie contravenție dacă nu a fost săvârșită în astfel de condiții încât să fie considerată, potrivit legii, infracțiune, și se sancționează cu amendă de la 20.000 LEI la 100.000 LEI.

Neîndeplinirea de către intermediar a obligaţiei de notificare a altui intermediar sau a contribuabilului relevant, după caz, constituie contravenție dacă nu a fost săvârșită în astfel de condiții încât să fie considerată, potrivit legii, infracțiune, și se sancționează cu amendă de la 5.000 LEI la 30.000 LEI

Un salariu minim european – realitate sau fantezie? | Mihaela Mitroi, EY România

Condițiile echitabile de muncă sunt centrul unei economii de piață funcționale. Cetățenii se așteaptă ca Uniunea Europeană să le ofere niveluri ridicate de bunăstare, în timp ce economia se îndreaptă către modele de creștere mai ecologice și mai digitalizate. Veniturile adecvate sunt esențiale pentru

asigurarea condițiilor de muncă echitabile și a nivelului de trai decent pentru angajații europeni. Pentru a răspunde acestei provocări, la nivelul Uniunii Europene (UE), vor avea loc în perioada următoare discuții între Comisia Europeană (CE), mediul de afaceri și sindicate pentru a introduce un salariu minim și echitabil pentru toți angajații din UE. Perioada de consultare a început deja în ianuarie 2020 și va dura aproximativ șase săptămâni. Rezultatele urmează să se concretizeze într-o propunere care va fi prezentată în vara acestui an și încorporată într-un plan de acțiune ce va fi publicat în 2021.

Această propunere are scopul de a stabili o formulă de calcul a salariului minim la nivel european și nu va reprezenta o sumă anume, întrucât diferențele între salariile minime actuale în statele membre UE sunt considerabile. Mai exact, salariul minim va fi stabilit într-un mod transparent și previzibil în conformitate cu practicile naționale și respectând autonomia partenerilor sociali.

După cum se știe, în România, salariul minim se situează mult sub media salariilor statelor membre. Dacă ne uităm la datele Eurostat, la 1 iulie 2019, salariile minime lunare variau considerabil între statele membre, de la 286 euro în Bulgaria, la 2.071 euro în Luxemburg, media europeană fiind de 932 euro. Important de menționat este că pentru statele membre UE, care nu se află în zona euro, precum Bulgaria, Cehia, Croația, Ungaria, Polonia și România, nivelul salariilor minime este influențat de cursurile de schimb utilizate pentru a converti moneda națională la euro.

Îngrijorător pentru România este și proporția angajaților care câștigă salariul minim. Datele prezentate de CE ne arată că ponderea lucrătorilor care câștigă salariul minim în UE este estimată la niveluri care variază de la sub 5% (de exemplu, în Malta, Belgia, Cehia) până la aproximativ 25% (în România). Observăm, astfel, că ocupăm ultima poziție în rândul statelor membre în ceea ce privește proporția angajaților care au fost

plătiți cu salariul minim la nivel național.

> *Într-o lume în care munca nu poate fi garantată, și care, de cele mai multe ori, nu este capabilă să acopere nevoile umane de bază (hrană, locuință, sănătate, educație), există din ce în ce mai mulți susținători ai venitului de bază garantat. Deși la acest moment pare un subiect utopic, consider că merită să fie dezbătut.*

Se urmărește, astfel, stabilirea unui cadru pentru determinarea salariului minim la nivel european, mai exact, se are în vedere calcularea acestuia la aproximativ 60% din salariul mediu din statele membre. Datele Institutului Național de Statistică din noiembrie 2019 ne arătau că, în România, salariul mediu net era de aproximativ 3.200 de lei, în timp ce salariul minim pe economie era de 1.160 de lei, acesta din urmă reprezentând 36% din salariul mediu. În acest context, pentru a ajunge la 60% din salariul mediu net, salariul minim ar trebui să crească cu 760 de lei, ajungând la 1.920 lei net. Potrivit însă prevederilor legale, în 2020, salariul minim brut pe economie este stabilit la 2.230 lei, ceea ce ar însemna un salariu net de 1.346 lei. Legea bugetului stabilește un salariu mediu brut de 5.429 lei, adică 3.176 lei net. În acest context, pentru a ajunge la 60% din salariul mediu net, salariul minim ar trebui să crească cu 559 lei, ajungând la 1.905 lei net (pentru această analiză nu am luat în calcul salariul diferențiat).

La nivelul angajatorilor, creșterea salariului minim s-ar transpune într-o ușoară creștere a costurilor cu angajații. În condițiile în care costurile salariale în UE ar crește considerabil, un efect pe care am putea să îl vedem este migrarea companiilor în alte state non-UE cu un cost favorabil al forței de muncă . Însă, trebuie să avem în vedere faptul că, în momentul în care o companie decide să facă o investiție sau o dezinvestiție, costurile salariale nu sunt singurul factor de analizat.

La o primă vedere, pentru angajați, o creștere a salariului minim ar presupune venituri mai mari și un nivel al bunăstării mai mare. Totuși, acest lucru este înșelător, întrucât în acest context va crește și rata inflației ce se va resimți în prețul produselor și al serviciilor. Mai mult, în anumite cazuri, creșterea salariului minim va determina o scădere a beneficiilor sociale pentru că nu s-ar mai îndeplini criteriile de eligibilitate pentru anumite forme de sprijin. Din punctul meu de vedere, doar creșterea salariului minim nu va însemna neapărat și reducerea inegalității între cei cu salarii mari și cei cu salarii mici și nu va îmbunătăți considerabil nivelul de trai al oamenilor. Problema inegalității este amplă și pentru a o aborda este nevoie de o întreagă serie de politici publice și de măsuri.

Creșterea salariului minim este una dintre acestea, însă nu este singura soluție. Studii recente[1] [2]au demonstrat că politicile care încurajează rate mai mari de economisire și reducerea costurilor de construcție pentru gospodării pot oferi o mai bună securitate economică familiilor aflate în dificultate. În plus, este imperativ ca cetățenii să aibă acces facil la educație și la programe de formare profesională. Investițiile în capitalul uman reprezintă cea mai bună modalitate de a crește bunăstarea individuală și de a îmbunătăți forța de muncă. Echitatea în educație ar putea aduce un standard minim de bunăstare.

Având în vedere și revoluția digitală, un pas important pentru a ajuta forța de muncă să se pregătească pentru locurile de muncă ale viitorului va fi furnizarea de noi abilități necesare pentru a face față schimbărilor de pe piața muncii. Ca atare, angajatorii vor trebui să investească mai mult în formarea angajaților lor. În plus, guvernele lumii să găsească o soluție și să stimuleze aceste investiții în capitalul uman. Astfel de stimulente ar putea acoperi, printre altele, cheltuielile cu pregătirea și educația.

În concluzie, salut ideea de a introduce un salariu minim la

nivelul statelor membre, însă, pentru a-și atinge scopul, și anume creșterea bunăstării populației, trebuie avute în vedere politici publice ample în mai multe domenii ale economiei, de exemplu, în învățământ și sănătate. Să nu uităm că problema inegalității este intens dezbătută la nivel mondial, unde există inițiative de introducere a unui venit minim garantat pentru toate persoanele. Într-o lume în care munca nu poate fi garantată, și care, de cele mai multe ori, nu este capabilă să acopere nevoile umane de bază (hrană, locuință, sănătate, educație), există din ce în ce mai mulți susținători ai venitului de bază garantat. Deși la acest moment pare un subiect utopic, consider că merită să fie dezbătut.

[1] https://www.oecd.org/cfe/smes/2090740.pdf

[2] http://documents.worldbank.org/curated/en/530481521735906534/pdf/124521-REV-OUO-South-Africa-Poverty-and-Inequality-Assessment-Report-2018-FINAL-WEB.pdf

---

Reminder: Formularul 402 | Tax Alert | Duncea, Ștefănescu și Asociații

Vă reamintim că, în concordanță cu prevederile **Ordinului nr. 2727/2015 pentru aprobarea modelului și conținutului unor formulare de declarații informative** („Ordinul 2727/2015"), în sarcina anumitor societăți din România revine obligativitatea depunerii la autoritățile fiscale a **Formularului 402** – ***Declarație informativă privind veniturile de natură salarială sau asimilate salariilor, inclusiv remunerațiile administratorilor și ale altor persoane asimilate acestora,***

rezidenți ai altor state membre ale Uniunii Europene, realizate în România („Formularul 402”).

În cele ce urmează, regăsiți sumarizarea Ordinului 2727/2015:

A. Persoanele care au obligația depunerii Formularului 402

Potrivit Ordinului 2727/2015, Formularul 402 trebuie completat și depus de către entitățile din România:

- plătitoare de venituri de natură salarială sau asimilate salariilor, precum și de remunerații administratorilor și altor persoane asimilate acestora; și
- care au obligația calculării, reținerii și virării impozitului pe veniturile din astfel de remunerații obținute de către persoanele fizice rezidente în alte state membre ale Uniunii

B. Persoanele pentru care trebuie depus Formularul 402

Potrivit Ordinului 2727/2015, Formularul 402 trebuie completat și depus de către entitățile precizate la punctul A. pentru persoanele fizice rezidente în alte state membre ale Uniunii Europene, care:

- au realizat venituri din România din salarii sau asimilate salariului, în baza contractului individual de muncă sau în baza raportului de serviciu, dar și din orice alte activități dependente; și
- au realizat venituri în calitate de administratori sau persoane asimilate acestora, ca urmare a activității de conducere și

C. Termen-limită depunere Formular 402

Termenul-limită prevăzut de Ordinul 2727/2015 pentru depunerea

Formularului 402 este ultima zi a lunii februarie pentru veniturile aferente anului precedent. Astfel, pentru veniturile aferente anului 2019, termenul de depunere al Formularului 402 este 02.03.2020 (deoarece 29.02.2020 este zi nelucrătoare).

D. Sancțiune nedepunere Formular 402

Nedepunerea Formularului 402 reprezintă contravenție și se sancționează cu amendă de la 1.000 lei la 5.000 lei – pentru persoanele juridice încadrate în categoria contribuabililor mijlocii și mari și cu amendă de la 500 lei la 1.000 lei – pentru celelalte persoane juridice.

Subliniem faptul că informațiile furnizate prin intermediul Formularului 402 sunt folosite la realizarea de către ANAF a schimbului automat de informații cu autoritățile similare din alte state U.E. cu privire la rezidenții acelor state care obțin venituri din România, prin urmare nedepunerea Formularului 402 poate genera, în plus față de sancțiunea prevăzută la punctul D., inclusiv supunerea la verificări de natură fiscală a persoanelor care au obligativitatea depunerii Formularului 402.

„Ne așteptăm ca 2020 să fie anul simbiozei «transparență fiscală – automatizare fiscală» | Alex Milcev, EY

România

„Ne așteptăm ca anul 2020 să fie anul simbiozei «transparență fiscală – automatizare fiscală». Observăm că așteptata automatizare începe să prindă contur la nivelul autorității fiscale prin introducerea standardului internațional de schimb de date între companii și ANAF (SAF-T), până la finalul anului 2020. Astfel, automatizarea proceselor, precum și a funcțiilor de taxe ar trebui să rămână în continuare o prioritate pentru contribuabilii români”, a declarat **Alex Milcev**, Partener, Liderul Departamentului de asistență fiscală și juridică al EY România, în cadrul celei de a XIV-a ediții a **Conferinței anuale de fiscalitate EY**.

În cadrul acestei ediții, specialiștii EY au analizat principalele modificări fiscale adoptate în 2019, cu impact în 2020, și au prezentat tendințele pentru 2020, în contextul european și global. Printre temele conferinței s-au numărat: transparența fiscală, inspecțiile fiscale, controversele fiscale în domeniul prețurilor de transfer, impozitarea persoanelor fizice, impozitele directe și impozitele indirecte, obligațiile către Fondul de Mediu.

- **Anul 2020 va fi unul al raportărilor: între companii și autorități fiscale, autorități fiscale între ele, persoane fizice și autorități;**
- **Timpul petrecut de contribuabili pentru a furniza informații autorităților va crește semnificativ în 2020;**
- **Se așteaptă o creștere a numărului și a complexității controalelor fiscale și, implicit, o creștere considerabilă a numărului de ajustări de prețuri de transfer și situații de dublă impozitare.**

Provocările anului 2019 și așteptările pentru anul 2020

„Anul 2019 a fost anul ordonanței 114. Am văzut efectele acestei ordonanțe și modificările care sunt necesare pe fondul consecințelor provocate, ce au condus la abrogarea unor măsuri cum ar fi taxa pe activele financiare. Astfel, în primele 11 luni ale anului 2019 a fost înregistrat un deficit de 37 miliarde lei (reprezentând 3,56% din PIB – depășind astfel pragul de 3% prevăzut în Pactul de stabilitate și de creștere), comparativ cu aceeași perioadă a anului 2018, în care aveam un deficit de 26,9 miliarde lei. Practic, în termeni absoluți, încă din septembrie 2019, ne-am depășit deficitul prognozat pentru întregul an.

La nivel internațional, au continuat acțiunile programului OECD cu privire la erodarea bazei impozabile și mutarea profiturilor (BEPS), iar subiectele cheie respectiv transparența fiscală, schimbul de informații și substanța economică au continuat să rămână pe agenda G20.

Urmând normele UE, am văzut transpuse o serie de directive, cum ar fi: Directiva privind spălarea banilor, Directiva împotriva evitării taxelor (ATAD), Directiva privind detașarea, Directiva privind pensia ocupațională, Directiva de arbitraj pentru evitarea dublei impuneri. La nivel european a fost adoptată și Directiva privind avertizorii de integritate (în octombrie 2019) care trebuie să fie transpusă până în 17 decembrie 2021, cu anumite derogări până în 2023”, a declarat ***Mihaela Mitroi****, Partener, Asistență Fiscală și Juridică, EY România, lider al activității de consultanță fiscală și juridică în clusterul de Sud al regiunii EY Europa Centrală și de Sud-Est și Asia Centrală (CESA).*

În privința așteptărilor pentru 2020, **Mihaela Mitroi** a completat:

> *„În 2020, se deschide sezonul raportărilor. La nivel internațional, statele lumii se vor confrunta cu o nouă percepție asupra sistemului fiscal impusă de mecanismele dezvoltate de revoluția fiscală de după BEPS, și anume creșterea "birocrației fiscale" – adică a numărului de raportări între companii și autorități fiscale, autorități fiscale între ele, persoane fizice și autorități. În România, sperăm să asistăm și la începerea modernizării ANAF. La nivel internațional, ANAF este parte din forumul global al administrațiilor fiscale (FTA) care are pe agendă subiectul modernizării administrațiilor fiscale și, desigur, susținerea acestora pentru implementarea măsurilor BEPS. "*

Transparența se situează incontestabil în poziția de cap de listă pe agenda fiscală europeană (și globală), atunci când e vorba de a contra-ataca structurile fiscale artificiale

Miruna Enache, Partener, Departamentul de Asistență Fiscală și Juridică, Impozite Directe, EY România:

> *„În ultimii ani, am văzut introduse o serie de măsuri în acest sens în Uniunea Europeană, preluând inițiativa OECD legată de Eroziunea Bazei Fiscale și a Transferului Profiturilor (BEPS), mai ales Directiva DAC6 pe care și România ar fi trebuit să o implementeze în legea locală până la 31 decembrie 2019. Timpul petrecut de contribuabili și de consultanții lor pentru a furniza informații autorităților va crește, astfel, semnificativ în 2020 și va continua să crească. Pe de altă parte, ca tendință, salutăm reluarea discuțiilor despre consolidare fiscală, atât la nivel european, cât și la nivel local, o măsură menită să mai*

reducă eforturile administrative fiscale”.

Noi directive europene instituie obligații suplimentare de conformare și raportare în ceea ce îi privește pe lucrători și pe angajatorii lor

Claudia Sofianu, Partener, Liderul Diviziei de Impozit pe Venit și Contribuții Sociale, EY România:

„Noi directive europene instituie obligații suplimentare de conformare și raportare în ceea ce îi privește pe lucrători și pe angajatorii lor. Conceptul de «salariu minim european» este din ce în ce mai intens discutat, el făcând parte din angajamentul Comisiei Europene de a opri exodul forței de muncă de la Est la Vest. Potențiale modalități de a răspunde acestei provocări ar putea fi identificate în contextul preocupării angajatorilor de a crea politici flexibile și atractive de motivare și de reținere a angajaților, de tip «stock-option plan» sau pensii ocupaționale”.

Creșterea numărului și a complexității controverselor fiscale în domeniul prețurilor de transfer

Adrian Rus, Partener, Liderul Departamentului de Prețuri de Transfer, EY România:

„Privind în ansamblu, la nivel internațional, climatul actual este unul în care companiile se așteaptă la o creștere a numărului și a complexității controalelor fiscale și, implicit, la o creștere exponențială a numărului de ajustări de prețuri de transfer și situații de dublă impozitare. În acest context, care se regăsește și în România, pentru a reduce riscurile legate de controverse fiscale, companiile ar

trebui să aibă o abordare proactivă din punct de vedere al prețurilor de transfer pentru a se asigura că au o înțelegere clară asupra a cum și unde se creează valoarea în cadrul grupului lor.

Astfel, e nevoie de o abordare strategică folosind procese nu doar pentru a documenta modul de stabilire a prețurilor de transfer, dar și pentru a reevalua cum procesele lor interne pot să ajute la monitorizarea și sustenabilitatea modelului operațional pentru a optimiza operațiunile și pentru a susține politica de prețuri de transfer. În plus, față de o pregătire mai solidă pentru controale fiscale, companiile ar trebui să ia în considerare nu doar oportunități proactive de a elimina dubla impunere în materie de prețuri de transfer, cum ar fi acorduri de preț în avans (APA), dar și mijloace reactive (cum ar fi procedura amiabilă – MAP – sau apelarea la instanțele de judecată)".

În 2020, se așteaptă o îmbunătățire a Codului Fiscal

Andra Cașu, **Partener Asociat,** Lider al Diviziei de Impozite Directe, EY România*:*

„De mai mult de un an, este în așteptare o variantă îmbunătățită a Codului Fiscal, care să includă – între altele – și consolidarea fiscală în scopul impozitului pe profit. Varianta de grup fiscal consolidat ar însemna o modernizare a legislației fiscale românești, în linie cu ceea ce există deja în alte țări. Totodată, din punct de vedere practic, această alternativă ar aduce și anumite beneficii pentru membrii grupului fiscal, cum ar fi de exemplu recuperarea accelerată a pierderilor fiscale".

Subiectul numărul unu, în cadrul inspecțiilor fiscale, rămâne testul beneficiului economic și al prestării efective pentru cheltuielile cu serviciile

Ana Cristian, **Director,** Departamentul de Asistență Fiscală și Juridică, EY România:

> *„Subiectul numărul unu în cadrul inspecțiilor fiscale rămâne testul beneficiului economic și al prestării efective pentru cheltuielile cu serviciile. Deși există, în mod clar, o preferință pentru achizițiile intra-grup, se pune un accent tot mai mare și asupra cheltuielilor cu serviciile primite de la părți terțe. Tot mai des, autoritățile contestă deductibilitatea cheltuielii și a TVA pentru achizițiile de la furnizorii considerați suspecți, pe motiv că nu s-au efectuat investigații asupra gradului de risc al partenerilor de afaceri.*
>
> *Spre exemplu, nu s-a identificat faptul că furnizorii au resurse insuficiente pentru furnizarea bunurilor și/sau ale serviciilor facturate. Unul dintre motivele pe baza cărora începe un control inopinat este lipsa unei corelații între informațiile incluse în declarațiile fiscale, balanțe de verificare și situațiile financiare (necorelații identificate automat de către softurile ANAF)”.*

Corina Mîndoiu, Partener Asociat, Departamentul Impozit pe Venit și Contribuții Sociale, EY România:

> *„Anul 2019 a adus surprize contribuabililor prin multitudinea de controale demarate de către Direcția Generală Antifraudă Fiscală. Obiectivul lor a constat în verificarea tratamentului fiscal aplicat de către companii pentru tichetele cadou achiziționate. Astfel, deoarece legislația*

fiscală lasă loc de interpretare vis-à-vis de ce impozite se aplică atunci când companiile utilizează tichete cadou pentru remunerarea partenerilor de afaceri, mulți contribuabili au fost prinși în offside. Ne așteptăm ca, în contextul în care această neclaritate persistă, aceste controale să continue și anul acesta".

DAC 6 reprezintă un nou pas în procesul de transparentizare în domeniul fiscalității

Raluca Popa, Partener Asociat, Departamentul de Asistență Fiscală și Juridică, EY România:

„Directiva DAC6 va fi cu siguranță una dintre provocările acestui an, deoarece solicită raportarea aranjamentelor transfrontaliere cu potențial risc de evitare a obligațiilor fiscale. Raportarea se face conform unor criterii definite generic și, în unele cazuri, subiective. Proiectul de lege pentru transpunerea DAC6 prevede amenzi de până la 100.000 lei.

O altă dificultate constă în faptul că vor trebui raportate retroactiv toate aranjamentele al căror prim pas în implementare a avut loc după data de 25 iunie 2018. Mai mult, nu există un prag valoric, astfel că societățile vor trebui să analizeze toate tranzacțiile transfrontaliere efectuate în ultimele 18 luni. Chiar și atunci când obligația de raportare este a intermediarilor, companiile ar trebui să fie direct interesate să știe ce informații raportează aceștia. Altfel se pot expune la riscuri – fie că intermediarii raportează incorect sau incomplet, fie că sunt mai mulți intermediari care raportează informații divergente".

Un pas înainte către implementarea sistemului definitiv de TVA

Ioana Iorgulescu, Partener Asociat, Departamentul de Impozite Indirecte, EY România:

> *„Adoptarea de către forurile europene a celor patru remedii rapide în domeniul TVA reprezintă încă un pas înainte către implementarea sistemului definitiv de TVA la nivelul Uniunii Europene (preconizat pentru 1 iulie 2022). Aceste patru remedii au fost implementate ca răspuns la nevoia armonizării regulilor privind TVA, aplicabile în cazul anumitor tranzacții intracomunitare cu bunuri, dar și ca mecanism de luptă împotriva fraudei fiscale și a decalajului în domeniul TVA. Implementarea și aplicarea noilor reguli este obligatorie pentru toate statele membre, începând cu 1 ianuarie 2020”.*

Evaluări periodice în aplicarea prețurilor de transfer

Gabriela Băncescu, Senior Manager, Departamentul de Prețuri de Transfer, EY România:

> *„În contextul interesului crescut din partea autorităților fiscale privind prețurile de transfer, companiile multinaționale sunt încurajate să acorde o atenție sporită conformării cu cerințele din România în domeniul prețurilor de transfer și să efectueze cu prioritate evaluări periodice ale modului în care prețurile de transfer aplicate sunt aliniate cu politicile de prețuri de transfer și sunt în conformitate cu principiul valorii de piață. Efectuarea de ajustări voluntare de prețuri de transfer, atunci când este cazul, poate reduce disputele fiscale și impactul fiscal al acestor dispute”.*

Noutăți în domeniul Fondului pentru mediu

Daniela Neagoe, Senior Manager, Departamentul de Comerț Internațional, EY România:

> *„Anul 2020 aduce noutăți și în domeniul Fondului pentru mediu: a fost implementată declararea online și au intrat în vigoare noile contribuții pentru echipamente electrice și electronice și pentru baterii/acumulatori portabili.*
>
> *Implementarea aplicației de declarare online va eficientiza procesul de declarare, întrucât va permite și efectuarea unor alte operațiuni cum ar fi comunicarea online cu autoritățile, verificarea istoricului declarațiilor sau a plăților. Noile contribuții pentru echipamente electrice si electronice și pentru baterii/acumulatori portabili se vor datora în cazul neatingerii obligațiilor anuale de colectare. Având în vedere că, în ultimii 3 ani, aceste contribuții s-au datorat pentru cantitățile introduse pe piață și constatate de AFM ca fiind nedeclarate, cei care nu au declarat încă mai au posibilitatea să declare până la momentul controlului AFM”.*